

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 14 K. — f.
Hat óra — — 7 K. — f.
Három óra — — 3 K 50 f.
Egyes számok ára 30 fillér.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér.
Nyilttéri közlemények garmond soronként 30 fillér.
Gyakori hirdetések és a velünk összekötötésben levő hird. irodák arrendményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

A rendőrség államosítása.

A vidéki rendőrség államosításának kérdése talán sohasem volt annyira aktuális, mint ma, amikor a bűnügyek statisztikája horribilis módon megnövekedett. A lopások, betörések, rablások, kasszafurások az ország minden városában megszorodtak. A zsebmetszők is most folytatják a legvirágzóbb—piszkos mesterségüket. A közbiztonság meglazult: fényes nappal nyitogatják föl az üzletek ajtóit, a legforgalmasabb városrészekben követnek el vakmerő betöréseket úgy, hogy senkisé nem biztos abban, hogy holnapra nem nála tesznek-e látogatást az elszánt haramiák?

A béke idején a vidéki rendőrség mostani szervezetében úgy ahogy megállta helyét és kellő igyekezettel meg is felelt kötelességének; de a háborus viszonyok és a rendőrség létszámának nagyon is érezhető megfogyatkozása a közrend és közbiztonság szempontjából olyan szomorú állapotokat idéztek elő, hogy a súlyos bajt csakis a rendőrségnek alapos és sürgős reformálásával lehet gyökeresen orvosolni.

Lapunk hasábjain, már a békés időkben, többször hangoztattuk mi is a rendőrség államosításának szükségességét; és ha a kormány az államosítást annak idején, még a háboru előtt, keresztülviszi, akkor a háboru alatt a bűnügyi statisztika emelkedésében bizonyára nem érte volna el ezt a magas fokot, amelyen most áll, mert egy jól szervezett és megfelelő hatáskörrel bíró rendőrség sok bünténynek elejét vehette volna és az erkölcsi züllést is féken tartaná.

Tudjuk, hogy az illetékes körök az államosítással már régen foglalkoznak; a terv azonban—sajnos—terv maradt. Most azonban—mint értesülünk—annyira komolyan veszik ezen ügyet, hogy már a legközelebb a parlament elé kerül a törvényjavaslat, amelynek főbb vonásait az alábbiakban közöljük.

Az államosítás következtében az országot táblai székhelyek szerint rendőrfőnökségekre osztják fel. Ezek alá lesznek rendelve a városi főkapitányságok. A rendőrfőnök közvetlen fölöttese a belügyminiszter. Az még nincs eldöntve, hogy a budapesti rendőrök ebbe a státusba lesznek-e fölvéve, vagy más külön osztályba sorozzák őket. Az bizonyos, hogy a határrendőrséget ide fogják kapcsolni.

A tisztviselők kinevezésénél első sorban figyelembe jönnek az eddigi állami tisztviselők, akik meg fogják előzni a vidéki városok tisztviselőit. Az államosításnál a vidéki rendőrtisztviselők közül a fogalmazási szakban csak azokat veszik át, akik a törvény által előírt jogvégzettséggel rendelkeznek. Azokat a tisztviselőket, akik eddig a fogalmazási szakban működnek és nincs jogvégzettségük, az állam más, jogvégzettséget nem kívánó szakban fogja foglalkoztatni. Ezekből a tisztviselőkből csapatízttek, felügyelők, irodatisztek és más alkalmazásban levő hivatalnokok lesznek. Ha az állásokat nem fogadják el, akkor jogellátásban részesülnek.

A megfelelő kvalifikációval rendelkező vidéki tisztviselőket egy évig ideiglenes alkalmaztatással veszik át, amennyiben nem felelnek meg, végkielégítésben részesülnek vagy nyugdíjaztatnak.

A betérjesztendő javaslatához azon ohajtásunkat fűzzük, hogy az minél előbb törvényerőre emelkedjék és az új törvény keretében sürgősen alakítsák át a városoknak jelenlegi rendőrségét.

Testi és szellemi munka.

Az a nagy kontroverzia, amely megvolt mindig a testi és szellemi munka értékesítésében, a mostani világháboru révén mint ha más arányt öltött volna magára. Köztudomásu, hogy a testi munka nyert, a szellemi pedig veszített értékéből. Ennek egyszerű példán való bemutatása, hogy teszem azt egy 14-16 éves fiúcska, aki az éjjeli órákban ott leszkodik a nyugati pályaudvar táján, egy kb. tíz kg.-os kézi podgyásznak a szomszéd utcákba való beszállításáért tizenkét koronát is elker és meg is kap. Ez az összeg alig felel meg a helyettes tanári jutalomdíj — számítsuk belé a háborus segélyt és egyéb szerény mellékjövedelmet is — egy napra eső részének. Nem akarom itt a türelmes vagy a modernül siető ujságolvasót azzal untatni, amit már ugyis tud, hogy a tanár mennyi pénzt fektetett belé diplomájának megszerzésébe (természetes, csakis a tisztességes befektetésekre célok), hogy annak a meglelt uri embernek mennyivel van többre szüksége a rangjához illő megélhetésre, mint annak a rongyos kamasznak, ki nagy fütyürészve hazavágtat egy-egy sárga bőrönddel s ezzel megadta magának a mindennapi panem et circensem. Tény azonban az, hogy a négy polgárit végzett gyári munkás — mint biztos forrásból tudom — ma 15.000 koronát is kap évenként, s ugyanakkor van-e olyan tisztviselő, ki elérné ezt 40 évi megfeszített szellemi munka után? Előkelő fürdőhelyeken és vendéglőkben ügyes-

kedő csitri pikkolópincér sokkal többet kap, mint egy kezdő tisztviselő. De a legegyszerűbb munkásnak is — relative — több a jövedelme, mint az eszével dolgozó embernek, s ebből következik, hogy a bőrrel, vízzel, cukorral, petróleummal együtt felment a testi munka ára is, míg a pénzzel egyetemben csökkent a szellemi munkáé.

Ennek pedig egyszerű eredménye lett, hogy azok, akik testi munkával keresik kenyerüket, kapósságban és értékben megnövekedtek. Egy-egy favágó, fiakkeros, cseléd ma olyan pozícióra tett szert, hogy formálisan kegyet osztogathat. A kereskedő- és iparosvilágban pedig mintha megszűnt volna az az egészséges konkurencia (legjobban érezhető talán a hirdetések számának csökkenéséből), amely megvolt a békében az egyes elárusítók között, s amely eddig a legitim kereskedelmet mondjuk, féken tartotta s a vevőközönségnek alárendelte. Ma a portekahiány miatt egyes kereskedők s főként nagykereskedők olyan kényelmes helyzetbe jutottak, hogy maholnap várószobát rendeznek be, akár egy kitűnő fogorvos vagy híres orvos-specialista, s onnét fogják külön kegyképpen bebocsátani egyenként a publikumot.

Lesz azonban mindenesetre egy nagyon jó oldala is annak, hogy megnőtt ennyire a kézimunka agiója. A kereskedő- és iparpálya, mondjuk ki, általában a nem értelmiségi pályák, ha illetéknép hatalomra tesznek szert s ezzel tekintélyben emelkednek a világ szemében (hiszen a tekintély főforrása a hatalom), hovatovább egyre értékesebb elemeket csalogatnak majd magukhoz az iskolából. S természetesen ezzel egyre közelebb jutunk a művelt magyar iparos és kereskedő ideáljához s maholnap idejét mulja a tanároknak az a régi jó mondása: ha nem tanulsz, suszterinas lesz belőled. Mert maholnap az egyes iparágak művelőinek a jó diákokból kell előkerülnie.

Mi, akik a közoktatás terén működünk, szinte alig bírjuk megérteni, vajjon miért irtóznak növendékeink annyira a nem értelmiségi foglalkozásoktól, vajjon miért akarja mindenki, aki csak teheti, szellemileg megkeresni kenyerét? Mi a lateiner pályának az a nagy vonzóereje, mely mint mágnes a vasat, magához csábítja java diákságunkat? Ha egy tanuló boldogul az iskolában, rögtön felvillan előtte a tisztviselői pálya glóriája, és sirva fakadt eddig, ha az ember arra figyelmeztette, hogy itt nem lehet emeletes házat szerezni, míg ha előkelő iparosember lesz, megélhet jól tizedmagával is.

Sokat töprengtem már ezen.

Egy, az utóbbi hónapokban nagyobb elterjedésre szert tett előkelő fővárosi folyóirat a *Cél*, — amely egyébként a magyarság mindenirányu erősítését, a magyar nemzeti érdekek önzetlen szolgálatát tekinti feladatának s ezért a magyar nemzet megszentelt történelmi hagyományainak ápolására törekszik, s amely folyóiratról, hogy a local

patriótizmusnak eleget tegyek, meg kell emjitenem, hogy *Karafiáth* Márius dr. ban és *Köveskúti* Jenőben éppen Léváról kapott érdemes munkatársakat, — mondom, ez a Cél című folyóirat a múlt évi októberi számban vezető helyen talpraesetten megfelel a feltett kérdésre.

Eszerint a lateiner pálya még manapság sem teljesen és kizárólag kenyérkereseti pálya. Ezt úgy kell érteni, hogy a fiatalságot a tisztviselői-pályára elsősorban nem a megélhetési probléma viszi, hanem — mondjuk így — a nagyravágyás. Mindenki érzi és tudja, (a tisztviselők talán a legjobban) hogy a tisztviselő-osztály tulajdonképpen egy az állam fogalmával, hogy minden tisztviselő részese az állam hatalmának. Az állam az ő hatalmát tulajdonképpen a tisztviselők révén gyakorolja, az államhatalom tulajdonképpen nem egyéb, mint az egyes tisztviselők és szellemi munkások kezébe letett hatalom összege s éppen azért ez az osztály joggal és büszkén tekinti magát a magyar állam-észme egyik legfontosabb letéteményesének. Ez természetesen bizonyos dekórumot ad majd mindenkori a tisztviselői pályának, s ezért a diszert a tisztviselői kar kész lesz mindenkori elszenvedni bizonyos anyagi hátrányt azokkal szemben, akik ugyan jobb viszonyok között vannak, de nem részesei a hatalomnak.

Nagy kérdés azonban, hogy azt a diszt, amelyet állása ad a tisztviselőnek, nem vonja-e be egyre sűrűbb homállyal az anyagi gond, minden rossznak a kuforrása? Nem sülyed-e majd le a közönség szemében a megélhetési nehézségek közepett olyan fokra, ahová esnie, — az állam érdekében, — soha nem szabadna?

Viszont a kézimunkának részesei, akik a háboru alatt vagyona, tekintélyre és hatalomra tettek szert, kötelesek megcáfolni azt a hamis előítéletet, hogy a nemzeti kultúra, a jó izlés, a felekölt gondolkodás a középosztály joga és tulajdona. Amint a szellemi munkásoktól megkövetelünk egy bizonyos bon tont, jártasságot ez irodalomban, művészetekben, finom izlést, választékosabb nyelvet, s ítélőképességet, úgy elvárhatjuk ilyen mértékben ezt a kézművesektől is. S e tekintetben a háborútól tetemes haladás várható.

Dr. Medveczky Károly.

Hősök Emlékoszlopa.

Az Országos Hadigondozó Hivatal „Hősök Emlékoszlopa” elnevezés alatt egy újabb jótékonyági akcióval lépett a hazafias magyar közönség elé, amelynek jövedelme a háboruban elesett hős katonák özvegyeinek és árváinak segélyalapját van hivatva gyarapítani.

A Hősök Emlékoszlopa a háboruban hősi halált halt hozzátartozóink fényképeinek kegyeletes megőrzésére szolgáló a világháborúra vonatkozó igen sikerült disztárgy. Felülmúlja az eddig e célra gyártott cikkeket; már az alakja is biztosítja kelendőségét. Az emlékoszlop keményfából (mahagoni-bükk, palisánder stb.) készül, a fényképek elhelyezésére egy könnyen kezelhető és díszes fémkeret szolgál, mely csiszolt üveggel van ellátva és talpzatára Kötász Sándor szobrászművész e célra szervezett, igen sikerült, fémfölből készült, művészi hadiplakettje van rászerezve, úgy hogy az emlékoszlop mint szabadsz is elsőrangú művészi összbenyomást kelt.

A nagy világháboruban elesett vitézeink emlékére szebb, meghatóbb disztárgyat, mely minden otthonban helyet foglalhat, hol kegyelettel őrzik hőseink emlékét, tervezni nem lehet. Díszes kivitele azon gondolat megoldása, hogy bár szerény keretek között, de a drága elhunythoz méltó és maradandó

emléktárggyal diszitsük otthonunkat. Nem lehet hajlék oly szerény, nem lehet oly pazar, hogy e kis disztárgy abban elhelyezhető nem volna. A gondolat nemessége, mely a Hősök Emlékoszlopában megnyilvánul, annak megvásárlására ösztönöz mindenkit, aki a háboruban elesett, elhalt hozzátartozójának emlékét mindenkori hálás kegyelettel akarja megőrizni. Egy egy ilyen oszlop ára 7 korona 50 fillér és megrendelhető az Országos Hadigondozó Hivatal Jelvényosztályánál Budapest, V., Képviselőház. A megszerzés könnyebbége érdekében — ismervé a magyar tanítóik kar hazafias gondolkodását — ez a jelvényosztály minden egyes község tanítóját kérte fel arra, mindazokat akik, ilyen oszlopra igényt tartanak, községenként írják össze és az együttes megrendeléseket küldjék be a nevezett hivatalhoz. Mi ehelyütt csak arra kérhetjük fel az önfeláldozó tanítókat és az érdekelteket, hogy a nemes célra való tekintettel e jótékonyági akciót a legmesszebbmenő támogatásukban részesíteni sziveskedjenek, mert csakis ily módon róhatjuk le némiképpen azt a kötelees hálát és elismerést, amellyel vitéz hadseregünk minden egyes katonája és a sok elesett névtelen hős emlékének tartozunk.

Nepfelkelők alpesi téli háborúja.

Az iskola padjain nagy áhitattal hallgattuk, mint kelt Hannibal az Alpeseken. Nem is volt az bizony csekély dolog: dicsőségére vált a karthagoi hadseregnek. Abban az időben, amikor még az Alpeseken is sokkal zordabb volt a természet, a hegyhez nem szokott, súlyos fegyverzetű katonákkal, tömegtelen máihával — a hátaslovakról és az idomtalan hadi elefántokról nem is szólva — ez az átkelés roppant kockázattal járt. A lángezü hadvezér mégis győzelmesen végrehajtotta és hirtelen ott termett a Po síkságon, hogy saját fészében vonja számadásra a már akkor ragadozó kedvű nőtény farkast. Tizenöt napig tartott a kalandos ut, amely a hóborította hegyóriásokon át vezetett. Tizenöt nap! Hosszu idő ez is! Mennyi rémséggel, mennyi veszedelemmel, mennyi nélkülözéssel lehetett teljes! De mi ez a tizenöt nap hat hónap hoz képest! És amellet Hannibalnak megvolt az az előnye, hogy a természet gördítette akadályok ellen felvehette a küzdelmet, mi azonban a karni, juli és tiroli Alpesekhez hozzá voltunk rögződve, nekünk el kellett szenvednünk, hogy a vad elemek rajtunk és felettünk vonuljanak el.

A mi népfelkelő századunk állomáshelye csaknem kétezer méterig emelkedik, többnyire hirtelenül meredek 70 fokos és még meredekebb emelkedéssel; keskeny zergeutak vezetnek egyik helyről a másikra, sziklaomladékok mentén, a melyek mély szakadékokba torkolnak: helyenkint falétrák, majd görgetegek, amelyeknél minden ügyetlen lépés közduulást okozhat. A mi hegyünket mintegy felnyire erdő borítja; másik fele kopasz, akár a tenyerünk, de azért tele van sziklaközzel és még inkább termelékkrásokkal; ezek nagyrészt a mi robbantásainknak és ásásainknak köszönhetőek, amelyekkel rendkívül tevékeny tájszépítő egyesületünk a taliánok elismerését is ki akarja érdemelni.

Ezen a hegyen rendezkedtünk be — immár közel egy éve — határórségül a hit-szegő szövetséges ellen, aki a tulsó hegygerincen ütött tanyát, amelyet meredek szakadék választ el tőlünk. Szemtől szembe fenyegetik egymást állásaink, bármely pillanatban készen arra, hogy tüzet, lángot okádjának egymásra.

Szép, gyönyörű szép a körkiletás, amelyet telepünkről élvezhetünk. Köröskörül hegy hegy mellett, óriási kötömegekkel és zeg-zugos sziklagerincekkel, szédületesen meredek szakadékokkal, amelyek a legvadabb változatokig fajuló, legkülönösebb formákban sok rakoznak egymás mögött, holmi antik szinpadra emlékeztetve Messze körben szabadon kalandozik tekintetünk a karni és juli Alpesek hegyláncain; halvány körvonalakban látszanak még a tiroliak is; mélyen lenn kivehető a síkságnak is egy naparanyozta sávja. Ott kezdődik az az ország, amelyet mi is „lelkünkkel keresünk”, természetesen

egészen más okból, mint a hona után sóvár-gó Iphigénia.

Nyáron és ősszel a remek környék és a szép időjárás igen kellemessé tette reánk nézve az itt tartózkodást, már amennyire ez lehetséges háborus körülmények között. Mig a külső szolgálait megköveteli, hogy az ellenséget feszült figyelemmel tartsuk és az állások kiépítésén foly'on fáradozzunk, addig a belső szolgálat — t. i. az ellátásra és az építéshez szükséges cikkeknek és anyagoknak a hely színére hozatala — sok erőfeszítést igényel: több mint egy óráig tart az ut egyenest fel a sodronypályához, majd onnan ismét egyenest le a mi tanyánkhoz. Mindehhez járul még az a nyugtalanítás, amelyben becses szomszédunk részesít: éles csattogás szól odaátrol és már is a fülünk mellett füttyöl el a golyó; vékony, zengő hang és ime — talián madár kővályog fejünk fölött; olykor-olykor nénémasszony nyelvelését megszegyenítően gyors kattogással megszólal a hatán a géppuska, amelyet mi általában Katinak nevezünk, mert olyan a szavajárása, mintha egyre a Kati leányzót hívna gyorsan egymás után. Néha a „megváltót”, akinek olyan keserű kanyerévé lett a „megváltás”, előnti a düh s akkor rekedten hörgő gránátokat pukkaszt reánk, vagy pajkosan robbanó srappelleket hint szerte fejünk felett.

(Folyt. köv.)

Különfélék.

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete január 29.-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a polgármester jelentette, hogy a város jövedelme a múlt évi jövedelmi adóból 48810 K. 78 f. — továbbá, hogy *Eoros* Gyula és neje 2000 K. alapítványt tettek egy Léva felállítandó kereskedelmi iskolára, melyért a közgyűlés a nemeslelkű alapítóknak köszönetet szavazott. Az átvonuló katonasztek szállása tekintetében elrendelte a közgyűlés, hogy a vármegyéhez és a honvédelmi miniszterhez megfelelő segély iránt felirat intéztessek s addig a régi gyakorlat fentartassék. Jávahagyta a közgyűlés a városi tartalékalap és a gyámpénztár múlt évi zárszámadásait, elfogadta a főgimnázium tanévi és a város idei költségvetését, melynek alapján a pótdót 94 százalékban állapította meg. Megalakította a hadsegély véleményező bizottságot, melynek tagjai lettek: ifj. *Klain* Ödön, *Presztolánszky* Béla, *Bóbb* László, dr. *Balog* Sándor, *Kocab* Vilmos. Elismerését nyilvánította továbbá a közgyűlés a Jozsefcsek-testvéreknek a szegényház kibővítésére tett tízezer koronás adományukért. A lévai honvéd állomás parancsnokság azon kérelmét, hogy a hősök temetőjére a város területén adjon, a közgyűlés igen szimpntikusán fogadta s elhatározta, hogy bizottságot küld ki, mely a katonasággal egyetértőleg megállapítja a temető helyét. Ezután fog az átengedés felett határozni. Kimondotta továbbá a közgyűlés, hogy a koronázás éve a városi tisztviselők és alkalmazottak nyugdíjának kiszámításánál kétszeresen számíttassék. Több próbó ügy letárgyalása után a közgyűlés veget ért.

— **A Reviczky-Társaság** a múlt év végére tervezett *Tompa*-ünnepélyt február hó 8 napján tartja meg a városháza közgyűlési termében az eredeti műsorral. Ezenkívül még egy estét tart a társaság február 15.-en a mindig nagy érdeklődést tanúsító közönség iránt való hálás köszönetének kifejezéséül. Ezzel aztán be is fejezi ezen teli estélyeinek sorozatát.

— **Félévi bizonyítvány február végén.** Az ország középiskoláinak igazgató-ságai január végén már minden előkészületet megtettek arra, hogy a diákok félévi bizonyítványát febr. 1-ére kiállítsák. A középiskolák igazgatóihoz mult napokban érkezett le a kultuszminiszter rendelete, amely a félévi bizonyítványok kiadását egy hónappal kitolta. Így hát a diákok az idén február végén, esetleg március első napjaiban kapják meg félévi bizonyítványaikat. A lévai főgimnázium tanulóinak február 1.-én kiadták a félévi bizonyítványt, mert ebben a középiskolában nem volt teli szünet.

— **A nőegyletnek** a Stefánia-árva ház javára tegnap megtartott művészestélye, amelyről bővebb méltatást csak lapunk jövő számában közölhetünk, — minden tekintetben fényesen sikerült.

— **A hadbavonultak országos összeírása.** A miniszterelnöknek rendelete alapján az Országos Hadigondozó Hivatal újabb az összes hadbavonultak összeírását rendelte el; még pedig nemcsak azokat, akik a harctéren elesetek, rokkantakká váltak vagy hadifoglyok, hanem azokat is, akik életben vannak, nem rokkantak s nem hadifoglyok. Ennek az országos összeírásnak a célja az, hogy az Országos Hadigondozó Hivatal, valamint a vármegye hadigondozó szervei is részletesen tájékozva legyenek a hadigondozottak életviszonyairól és szükségleteiről s hogy ehhez képest adott esetekben úgy az országos, valamint a helyi segélyforrások igazságosan eloszthatók legyenek.

— **Műsoros estély.** A március hó 2-án tartandó estélyre, amelyről már említést tettünk, — az előkészületek kitarító szorgalommal folynak. A buzgó és páratlan faradozásu rendezőség a legnagyobb körültekintéssel állította össze a változatos műsort, amelyben a pozsonyi honvédszenekar is közre fog működni. — Mint értesülünk, lesz férfi-kvartett, duett. Továbbá: három, egyfelvonásos vígjáték. Ezekből kettőnek dr. *Kersik* János szerzője. Az est érdekességét bizonyára csak fokozni fogja a balett is. A részletes műsort lapunk jövő számában közöljük.

— **A fejadag leszállítása.** A mult napokban lefolytatott és még részben most is folyó gabonarekvirálás sikertelensége kétségtelenül maga után fogja vonni a fejadag leszállítását. A rekvirálás befejezése után az illetékes hatóságok jelentést tesznek a közlélmzési miniszteriumnak a rekvirálás eredményéről, ahol dönteni fognak arra nézve, vajjon feltétlenül be kell-e vármegyénknek a kivett kontingens még hiányzó részét szállítani? Ha igen, akkor jön a fejadag leszállítása s az így mutatkozó feleslegnek beszoigáltatása, esetleg rekvirálása.

— **Hazahozzák az öreg népfelkelőket.** A honvédelmi miniszter rendkívül érdekes és fontos rendeletet küldött az egyes városok katonai ügyosztályaihoz. A rendelet szerint az összes 49 és 50 éves népfelkelők azokban a városokban helyezendők el, ahol legutóbb hosszabb ideig laktak. A rendelet részletesen körvonalazza, hogy az öreg népfelkelők a legrövidebb idő alatt a hadtápterületéről vagy a harcterről vissza hozandók és beosztásuk úgy állapítandó meg, hogy ithontartózkodási helyükön legyenek foglalkoztatva. A rendelet előírja, hogy a katonai parancsnokságok sürgősen eleget tenni tartoznak a rendelkezéseknek. Amennyiben a parancsnokságok bármily okból elmulasztanák az intézkedést, a népfelkelők családjának joga van közvetlenül a honvédelmi miniszteriumhoz fordulni és az kérvényezheti az áthelyezést, amit a honvédelmi miniszter a lehetőség szerint teljesít.

— **A tavaszi mezőgazdasági munka biztosítása.** A földművelésügyi miniszter a tavaszi mezőgazdasági munka biztosítását illetően rendeletet intézett a törvényhatóságok első tisztviselőihez. Megállapítja a miniszter, hogy a háboru tartama alatt a mezőgazdasági munkák ellátása körül állandóan fokozódó nehézségek következtekben a jövő gazdasági évben még az eddigiről is csekélyebb munkaerő fog rendelkezésre állani, amiért is égető szükség van arra, hogy a még otthon levő munkaerő teljes és tervszerű kihasználására minden előkészület megtéessék. Ha valahol az együttműködés hiánya folytán a munka fennakadna, ha kicsinyes, önző szempontok a nagy munka végrehajtását gátolnak, a hatóságoknak a törvényekben nyert felhatalmazással élve teljes szigorral kell eljárni.

— **Leszállítják a tisztek házassági kaucióját.** Sok minden újítás lesz bevezetve a háboru után a katonáknál. De valamennyi közt a legfontosabb az, hogy a tiszteknek lehetővé fogják tenni a tömeges

megházasodást, mert az eddigi igen magas biztosítékot le fogják szállítani úgy, hogy hallomás szerint az a tiszti rangra való tekintet nélkül hateraz korona lesz. Ilyen alacsony biztosíték mellett valóban igen sok tisztnak lehetővé lesz téve, hogy megnősülhessen.

— **Kóbor cigányok megrendszabályozása.** A belügyminiszter rendeletet küldött a megye törvényhatóságához, a kóbor cigányok megrendszabályozása tárgyában. A rendelet szerint a kóbor cigányokat arra kell szorítani, hogy illetőséget szerezzenek és állandóan egy helyen lakjanak. A cigányokat nyilvántartásba kell venni, a nyilvántartott cigánycsaládokat éppen úgy hadisegélyben kell részesíteni, mint a többi polgárokat, ha nekik az jár. A rendelet arra is felhívja a hatóság figyelmét, hogy a cigányoknál sok olyan tárgy is található, amely foglalkozásukkal, életviszonyaikkal és főként babonás fölfogásokkal van kapcsolatban. Ezek többnyire jelentéktelen értékűek, de néprajzi és művelődéstörténeti szempontból jelentősek és azért azoknak a tudomány számára való megmentése kívánatos. Igyekezzenek tehát a hatóságok megfelelő kárpótlás mellett ezeket a tárgyakat megszerezni és a belügyminiszteriumhoz felküldeni.

— **Gyengeelméjűek és gyengétehetségűek felvétele.** A borosjenői (Arad m) pedagógiai nevelő és foglalkoztató állami intézetben az 1918—1919 tanévre több gyengeelméjű és gyengétehetségű növendék vétetik fel. Szegénysorsuak ingyenes elhelyezést nyernek. Prospektust ingyen küld az intézet igazgatósága.

— **Az Országos Sertésforgalmi Iroda** Budapest, V. Bálvány u 7. szám ezennel hivatalosan közli, hogy Bats és Hont vármegyék területére, a Haditermény r t ipolysági kirendeltségét, beosztva ide *Tarján* Artur László és *chweitzer* Lipót szakértő tisztviselőket — az iroda főbizományosságával megbizta. Felkérjük a vármegye és a vármegye járásainak sertéstartó közönségét, hogy hizott sertéseinek átadása ügyében haladéktalanul lépjen érintkezésbe az iroda fenti főbizományosával. Figyelmeztetjük a sertéstartókat, hogy szabad sertésforgalom nincs, a sertésszállítás csak engedéllyel történhetik s a hatósági engedély alapján közfogyasztásra hizalt sertéseket kizárólag a m. kir. miniszterium 4782—1917. M. E. számú rendeletével felállított Országos Sertésforgalmi Iroda jogosult átvenni. Amennyiben a sertéstartók a fennálló törvényes rendelkezéseknek nem tesznek eleget, az Országos Sertésforgalmi Iroda kénytelen lesz a már elrendelt rekvirálás alapján a közellátás biztosítására szükséges sertéseket a legszigorubb eszközökkel megszerezni.

A házi és gazdasági szükségleten felüli zsir- és szalonnakészletek az iroda fenti főbizományosának, illetve albizományosainak szintén haladéktalanul átvételre bejelentendők, ellenkező esetben az iroda e készletekre is foganatosítani fogja a már elrendelt rekvirálást Minden utólagos kellemetlenség elkerülése végett nyomatékosan figyelmeztetjük a sertéstulajdonosokat, hogy sertéseiknek törvénytelen uton való értékesítésétől tartózkodjanak, sertéseiket az iroda megbizottjainak adják át, mert e rendelkezés megszegője ellen a legszigorubb megtorló intézkedéseket lesz kénytelen az iroda foganatosítani.

— **A mozi** mai két előadásának főképe a *Halálbánya*, egy, 5 felvonásos igen érdekfeszítő dráma, mely a filmtéchnika egyik legszebb alkotása. Ezenkívül színre kerül egy bájos életkép *Ifjúkori álmok* címen, egy kacagtató bohózat, melynek címe a *Csalfa szerelmek*.

Német hölgy

német társalgási leckéket ad gyermekeknek és felnőtteknek. LÉVÁN.

Galamb-utca 4.

712|1918. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a szénügyek kormánybiztosának 321|1918. számú rendelete értelmében mai naptól szenet, brikettet, vagy kokszot csakis az Országos Szénbizottság által kiállított szállítási igazolvánnyal szabad feladni.

A rendelet megszegése kihágás miatt büntetettik.

Léva, 1918. február hó 1.

Bódogh Lajos,
polgármester

MA moziba Amegyünk.

Az Apollo mozgósínház
műsora érdekes.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1918. évi jan. hó 13-tól 1918. évi febr. hó 3-ig
Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Mandrák Flórián Gápel M.	fiu	János
Buchta Pál József Tóth A.	fiu	József

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Vallása
özv. Goldfinger Adolf Schulez E.	izr.
Dobos Janos Akossy Mária	r. kath. ref.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Konta Sándorné	74 éves	Szervi szivbaj
Ivan András	77 éves	Aggaszály
Blau Sándor	7 éves	hasi hagymáz
Horváth Julianna	42 éves	Szervi szivbaj
özv. Kuna József	76 éves	Aggaszály
Tóth József	49 éves	Hátgerincz s.
özv. Habács Jánosné	57 éves	Méhrák
Jaskó Károly	60 éves	Tüdőgyulladás

713—1918 szám.

Hirdetmény

a villamosáramfogyasztás korlátozásáról.

Közhirre teszem s a villamos áram fogyasztóit értesítem, hogy 1918 évi február hó 1.-től kezdve akár háztartásbeli, akár üzemi, vagy üzleti áramfogyasztóknak havonként az 1917 évi megfelelő havi elektromos áram fogyasztásának 80 %-ánál több elektromos áramot fogyasztaniok nem szabad.

Azoknál a fogyasztóknál, akiknek elektromos berendezésük az 1917 év megfelelő hónapjaiban egyáltalában nem volt üzemben, vagy azóta lényegesen kibővült, vagy ujonnan bekapcsoltatott, a havonta fogyasztható elektromos árammennyiségét, azoknál a fogyasztóknál pedig, akik az elektromos áramot általánárban kapják, a használati időt a város rendőrkapitánya állapítja meg.

Oly fogyasztóknál, akiknek háromszobás vagy ennél kisebb szobaszámú lakásuk van és oly kisló-

gyasztóknál, akiknek 1917 évi háztartásbeli vagy üzleti fogyasztása 2500 hektovatt óráramot nem halad meg, a fogyasztás amíg az az 1917 évi keretek között marad, nem esik a jelen rendeletben megszabott korlátozások alá.

A fogyasztás ellenőrzésére bizalmi férfiak fognak kineveztetni — Aki figyelmeztetésük ellenére a jelen rendelet rendelkezéseit megszegi, vagy kijátssza, kihágást követ el és minden egyes hektovatt óra túlfogyasztása után a helyi egységár ötszörösétől annak tízszereséig terjedhető összegben meghatározott pénzbüntetéssel büntetendő.

Léva, 1918 évi február hó 1-én.

Bódogh Lajos,
polgármester.

L é v á h o z közel, **háromnegyed**

— óra járásnyira fekvő —

26 magyar hold

kiterjedésű

prima birtok házzal együtt

≡ e l a d ó . ≡

Bővebb felvilágosítást nyújt az eladással megbízott **dr. Vlcsek Ferenc** ügyvéd **Léván.**

Malomipari és Áruforgalmi r. t.

Budapest, V., Gizella-tér 3.

Sürgőnycim: Malombank.

Telefonszám: 134-94.

Konyhakerti ≡≡≡

≡≡≡ **magvakat**

amíg a készlet tart, **napi áron szállítunk.** A nagy maghiányra való tekintettel a rendelések csak a beérkezés sorrendjében vehetők figyelembe.

Csiraképeségért, tisztaságért szavatolunk. — —

A legrosszabb cipőket

is megveszem, ugyszintén **ruhanevet, butort, régiségi tárgyakat.**

Házhoz jövök.

Özv. Quitt Miksáné

L É V A, Simor u 3.

Eladó vendéglő

Ujbars községben egy **nagyforgalmu** vendéglő. eladó. Bővebbet **Cservenka András** tulajdonos **Ujbars.**

Francia

társalgási órákat ad **mérsékelt** díjazással, **gyors** metodussal, **német** nyelvű magyarázattal egy **francia** birlaptudósító, ki **7 évig Berlinben, 3 évig Bécsben** és **2 évig Zürichben** tartózkodott s jó ajánlatokkal bír. **Sanson Pál Léva,** (László-utca 24.)

STUBNYA FÜRDŐN

a fürdőpark közvetlen közelében, két teljesen különálló modern, kőből épült, cseréppel fedett

villa azonnal eladó.

A villák egyenkint 5 nagy lakoszobából és kellő mellékhelyiségekből állanak, egész éven át lakhatók, pensió vagy sanatorium céljaira is alkalmasak és mindegyikhez 400 □-öl beltelek tartozik. — Különkülön is eladók. — Felvilágosítást ad: **Schmidl Mór-cég Ipolyság.**

Puha forgács-fa kötegenként **házhoz szállítva 3-50 K fill.** ért kapható. **Tonhaiser** és társánál. **Léván,** Ozman-tér, telefon 61. sz.

≡≡≡ Eladó ház.

Léván, Kereszt-u. 5 sz. **Majtán-féle** ház eladó. Bővebbet **Nyiredy Géza**

L é v a, Honvéd-u. 24.

Friss élő

HALAK

kaphatók

KERN TESTVÉREKNÉL

≡≡≡ L É V A . ≡≡≡

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

L é v á n .

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku **állandó gépkiallítás van berendezve**

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gőzcséplő készletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek **Világhírű RAPID láncoskutat.**

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése es felállítása jutanyos árakban.